

POZYVAJU VAS NA
PARIS

20. VÝROČIA
ROVNEHO VÍTAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM OSLAV

1. februára 1968 o 14 hodine

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

2. februára 1968 o 14 hodine

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

na námestí SNP

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

DO TECHNICKY

LISSABON

SLAV

20. VÝROČIA
FEBRUÁROVÉHO VÍTAZSTVA
PRACUJÚCICH

PROGRAM OSLAV

21. februára 1968 o 14 hodine

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

otvorenej tabule na budove K. D. D. T. S.

BOLOGNA

BOLOGNA

DÝ

Prvý program
Utorok 20. februára 1968
Začiatok o 17.05 hodine

KOMOR

DBY

LIVIT
ISH

KONK

WA

OTVOREN

KRON

BLA

CLER

OTVOREN

KRON

BLA

CLER

OTVOREN

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

II (62) том

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

УДК 378-044.247(477:4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою

ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Редаційна колегія випуску:

Кремень В.Г., Савченко О.Я., Мансха І.П., Ляшенко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вашуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:

Мансха І.П., доктор педагогічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том II (62) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 540 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereyaslav-Khmel'nitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supplement 1 to Vol. 36, Volume II (62); Thematic issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2015. - 540 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску вміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору.

Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповідати цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою

України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-617-7380-03-9

- © Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
- © Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
- © Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2015 р.
- © Видавництво "Гнозис", 2015 р.
- © Видавництво «Друкарський двір Олега Федорова», 2015 р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF INTEGRATION TO EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE

ВВК 74.58

G.94

The journal of humanities of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda»: collection of scientific works. - Pereyaslav-Khmelnytskyi, 2015. Ed. 36. - 303 p.

Collection of scientific works was founded in 2000.

Founders:

Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda
State registration certificate KB №16427-4899p from April 20.01.2010.

The collection was approved by resolution of the presidium of HAC of Ukraine
in psychological and philosophical sciences from 14.04.2010 №1-05/3,
pedagogical sciences from 06.10.2010 №3-05/6.

CHIEF EDITOR:

KOTSUR V. P., Doctor of History, Professor, Member of the NAPS of Ukraine.

EDITORIAL BOARD:

PEDAGOGY: **VASHULENKO M. S.**, Doctor of Pedagogy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine;
VOLKOV L. V., Doctor of Pedagogy, Professor; **DOBROSKOK I. I.**, Doctor of Pedagogy, Professor;
NIKITCHYNA S.O., Doctor of Pedagogy, Professor; **TOKMAN H. L.**, Doctor of Pedagogy, Professor;
SHAPRAN O. I., Doctor of Pedagogy, Professor.

PSYCHOLOGY: **BULAKH I.S.**, Doctor of Psychology, Professor; **KORNIYAKA O. M.**, Doctor of Psychology,
Professor; **KALMYKOVA L. O.**, Doctor of Psychology, Professor; **KUZMENKO V. U.**, Doctor of Psychology,
Professor; **MANOHA I. P.**, Doctor of Psychology, Professor; **TATENKO V. A.**, Doctor of Psychology,
Professor, Associate Member of the NAPS of Ukraine.

PHILOSOPHY: **ANDRUSCHENKO V. P.**, Doctor of Philosophy, Professor, Member of the NAPS of Ukraine,
Member of the National Academy of Sciences of Ukraine; **BAZALUK O. O.**, Doctor of Philosophy, Associate
Professor; **KINTSANS V. P.**, Doctor of Philosophy, Professor of the University of Latvia (Latvia); **KOTSUR**
N. I., Doctor of History, Professor; **RYK S. M.**, Ph. D., Associate Professor (Deputy Editor); **STADNYK M.**
M., Doctor of Philosophy, Professor; **STOHNIV I. P.**, Doctor of Philosophy, Professor; **YAROSHOVETS**
V.I., Doctor of Philosophy, Professor; **KOZHUKHOVSKA L. P.**, Ph. D. of Pedagogy, Associate Professor
(Executive Secretary).

REVIEWERS: **Levshin M. M.**, Ph.D. of Pedagogy, Professor; **Tkachuk T. A.**, Doctor of Psychology,
Professor; **Marchenko O. V.**, Doctor of Philosophy, Professor.

Recommended by the Academic Council of the SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi State Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda» (proceedings № 7 from March 12, 2015)

AUTHORS ARE RESPONSIBLE FOR THE CONTENT, AUTHOR'S POSITION, ACCURACY OF FACTS AND QUOTES SET OUT IN THE ARTICLE.

ISBN 978-617-7009-28-2

ISSN 2308-5126

PEREYASLAV-KHMELYNITSKYI SPU
NAMED AFTER HRYHORIY SKOVORODA, 2015.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИПУСК

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Додаток 1 до Вип. 36, том II (62), 2015 р.

Тематичні рубрики випуску:

Болонський процес і перспективи розвитку вищої освіти в Україні, Європі та світі

Управління якістю освіти: стандартизація та інноваційність

Моніторинг якості освіти: засоби, технології та перспективи

Сучасний освітній менеджмент: економічні, організаційні та психологічні засоби реалізації в Україні, Європі та світі

Філософія та психологія освіти

Новітні засоби навчання: проблеми впровадження та стандартизації

Послідовність загальної середньої та вищої освіти як європейський стандарт

Психолого-педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні

Освіта. Культура. Глобалізація: виклики сьогодення

Інтеграційний потенціал сучасної освіти: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

РЯБОКОНЬ Ю.Ю.,

доктор медичних наук, доцент,
кафедра дитячих інфекційних хвороб
Запорізький державний медичний
університет, м. Запоріжжя

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Компетентісний підхід прийнятий нині за базовий критерій оцінки якості освіти. Одним з основних сенсів компетентісного підходу в освіті є формування здатності до самостійної роботи. Досвід організації самостійної роботи студентів на кафедрі дитячих інфекційних хвороб на основі компетентісного підходу показує ефективність застосування різних індивідуально-орієнтованих форм навчання і формує у студентів професійно-значимі якості. У організації самостійної роботи важливим є поставити студента в умови, в яких у нього з'являються освітні потреби, що зрештою дозволяє студенту опанувати професійні навички і досягти більшої самостійності.

Ключові слова: компетентісний підхід, компетенції, самостійна робота студентів.

Компетентісний похід прийнятий сьогодні за базовий критерій оцінки якості освіти. Одним з основних сенсів компетентісного підходу в освіті є формування здатності до самостійної роботи. Досвід організації самостійної роботи студентів на кафедрі дитячих інфекційних хвороб на основі компетентісного підходу показує ефективність застосування різних індивідуально-орієнтованих форм навчання і формує у студентів професійно-значимі якості. У організації самостійної роботи важливим є поставити студента в умови, в яких у нього з'являються освітні потреби, що зрештою дозволяє студенту опанувати професійні навички і досягти більшої самостійності.

Ключевые слова: компетентностный подход, компетенции, самостоятельная работа студентов.

The competence-based approach is taken now for basic criterion of an assessment of quality of education. One of the main components of a competence-based approach in education is formation of ability to independent work. Experience of organization of independent work of students on the department of child's infectious diseases on the basis of competence-based approach shows efficiency of application of the different individually-oriented forms of educating and forms for him professionally meaningful internals. In organization of independent work important is to put a student in terms in that educational necessities appear for him, that in the end allows to the student to capture professional skills and to attain greater independence.

Key words: competence-based approach, competences, independent work of students.

Розвиток української вищої освіти на сучасному етапі спрямований на реалізацію основних напрямів Болонського процесу. Підготовка висококваліфікованих кадрів, здатних вирішувати професійні завдання будь-якої складності, є однією з умов реформування системи вищої освіти охорони здоров'я. Специфіка сучасного підходу до організації освітнього процесу полягає в його орієнтації на формування у студента умінь самостійно придбавати нові знання і готовності застосовувати їх в рішеннях виникаючих професійних проблем [1, 2, 3].

Сьогодні на зміну парадигмі «знань» поступово приходить зрілий системно-діяльний підхід в освіті, який отримав в Європі своє тлумачення і іменується «компетентісним підходом». Реалізація компетентісного підходу в освіті є сьогодні актуальною, оскільки вона концентрує в собі ідеї нової освітньої парадигми, що зароджується. Спрямованість системи вищої освіти убик компетентісного підходу диктується необхідністю формування особи, яка вміє жити в умовах змін, особи творчої, відповідальної, здатної роботи конструктивні і компетентні дії в різних сферах життєдіяльності [4].

Компетентісний підхід прийнятий нині за базовий критерій оцінки якості освіти. Він прийшов на зміну кваліфікаційному підходу, що домінував в системах утворення ХХ століття. При компетентісному підході акцентують увагу не на утриманні, а на результатах освіти, виражених у формі компетенції. У компетенціях закладений потенціал «навчання, умінню вчитися», що є умовою придбання і розвитку будь-яких компетенцій [4, 5].

Сдним з основних сенсів компетентнісного підходу в освіті є формування здатності до самостійної роботи, а організаційною основою освітнього процесу у рамках цього підходу є самостійна робота. У рамках цього підходу прийнято говорити про розвиток у студентів самосвітної компетентності, що визначає нову якість освіти і визнаною однією з ключових компетентностей.

Компетентність є результативно-цільовою основою самостійної роботи студентів, їх самосвіти. Під компетенцією самоосвіти або самоосвітньою компетентністю розуміється сукупність взаємозалежних смислових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності студента, необхідних для здійснення їм спеціально організованого, самодіяльного, систематичного особовий і соціально значимий продуктивний діяльності [5, 6].

Самостійна робота студентів є найважливішою складовою частиною процесу підготовки фахівців в медичному університеті, представляє максимальну можливість проявити студентом свої творчі здібності, учбові і дослідницькі навички, презентувати володіння учбово-дослідницькими компетенціями. При цьому самостійна робота вирішує ряд взаємозв'язаних завдань: з одного боку студент освоює навички роботи з учбовою, а в подальшому і з науковою інформацією, самостійно визначає не лише мету діяльності, але і шляхи її досягнення, тобто встає на шлях реалізації стратегії «освіта крізь усе життя», а з іншої - орієнтує розвиток своєї особистості в професійному напрямі [7].

Самостійна робота є основою освітнього процесу в контексті компетентнісного підходу, оскільки тільки в процесі самостійної роботи формуються знання рефлексій і уміння, отримуються особовий досвід виходу з різного роду ситуацій; виробляються певні якості особи, необхідні для вирішення професійних завдань, і інші подібні новоутворення, що є невід'ємними компонентами компетентності.

Абсолютно очевидно, що знання без підкріплення їх самостійною діяльністю не можуть стати надбанням людини. Самостійна робота особливо важлива, коли відбувається становлення професіонала. У сучасному освітньому процесі немає проблеми важливішої і одночасно складнішої, ніж організація самостійної роботи суб'єктів учбово-виховного процесу у вищому учбовому закладі. Важливість цієї проблеми пов'язана з тією новою роллю самостійної роботи, яку вона придбавала у зв'язку з переходом на компетентнісну парадигму освіти. В результаті цього переходу самостійна робота стає провідною формою організації учбового процесу і тому виникає проблема її ефективності і активізації. Рішення задачі полягає в тому, щоб підвищити ефективність самостійної роботи, при оволодінні професійними компетенціями. Люди, що знаходять важким або неможливим навчитися умінню самостійного навчан-

ня, не в змозі стати дійсно компетентними [4, 5, 6].

Тому розгляд самостійної роботи студентів як однієї із складових процесу освіти з позицій компетентнісного підходу, на наш погляд, є доцільним, і більше того, сутнісні характеристики компетентнісного підходу дозволяють надати самостійній роботі вагоме дидактичне призначення в новій освітній парадигмі.

Актуальність проблеми оволодіння студентами методами самостійної пізнавальної діяльності обумовлена тим, що в період навчання у ВУЗі закладаються основи професіоналізму, формуються уміння самостійної професійної діяльності. В зв'язку з цим особливо важливо, щоб студенти, опанувавши знання і способи їх добування, усвідомлювали, що самостійна робота покликана завершувати завдання усіх інших видів учбової роботи, бо ніякі знання, що не стали об'єктом власної діяльності, не можуть вважатися справжнім надбанням особи. У зв'язку з цим різко зростає роль самостійної роботи студентів, яка стає головним резервом підвищення якості підготовки майбутніх фахівців [8, 9].

Самостійна робота студентів - це вид учбово-пізнавальної діяльності студента по освоєнню професійної освітньої програми, здійснюваної в певній системі, при партнерській участі викладача в її плануванні і оцінці досягнення конкретного результату. Процес становлення самостійності є поступовою передачею функцій управління учбовою діяльністю від викладача студентові. Змінюється позиція студента, приходить усвідомлення того, що навчитися можна тільки самому [3, 8, 9].

Зростаючі вимоги до рівня самостійності у випускників і недолік методичних положень, що пояснюють розробку засобів навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів, визначили актуальність проблеми і необхідність представити особистий досвід організації самостійної роботи у рамках конкретної клінічної дисципліни. В процесі вивчення деяких інфекційних хвороб студент медичного факультету повинен навчитися особливостям збору анамнезу, обстеження, лікування дітей різного віку, а також освоїти деякі алгоритми надання невідкладної допомоги при інфекційній патології [3, 8].

У медичному ВУЗ самостійна робота відрізняється специфічними особливостями. Так, окрім усної і письмової підготовки до зайняття, огляду наукових публікацій, рішення завдань і тестування, навчання передбачає роботу з хворим (курація, обґрунтування діагнозу, складання плану обстеження і лікування, написання учбової історії хвороби і її захист). На занятті виконуються наочні посібники, схеми, таблиці, малюнки, мультимедійні презентації, наводяться приклади з практичної діяльності, проводиться курація хворих в інфекційній лікарні. Студентам рекомендується список обов'яз-

кової і додаткової літератури. Використовуються групові і індивідуальні завдання. Контроль знань здійснюється у вигляді усного опитування, тестових завдань, рішення ситуаційних завдань, участі в дискусії. Уміння оцінюють-ся по індивідуальній роботі студента з хворим, участі в діловій грі, написанню учбової історії хвороби, оформленню виписки, щоденника за результатами курації. Підсумкова атестація - залікове випиття. Питання по дисципліні включені в підсумкову державну атестацію студентів педіатричного факультету [9, 11].

Зовніаудиторна самостійна робота представлена таким чином:

- усне опрацювання учбового матеріалу (по концептах лекцій, учбовій і науковій літературі);
  - конспектування першоджерел і іншої учбової літератури;
  - пошук наукових публікацій і електронних джерел інформації;
  - підготовка укладення по огляду, доповіді до семінару, практичного заняття;
  - анутовання монографій, статей;
  - написання рефератів;
  - рішення завдань;
  - написання учбової історії хвороби, оформлення виписки;
  - робота з тестами і питаннями для самоперевірки;
  - моделювання і/або аналіз конкретних проблемних ситуацій.
- Аудиторна самостійна робота представлена в наступних варіантах:
- виконання завдань по спостереженню і збору матеріалів в процесі практики (курація хворого, обґрунтування діагнозу, оформлення щоденника);
  - участь в роботі семінару : усна відповідь, доповідь, повідомлення, дискусія;
  - рішення завдань;
  - ролеві ігри (Case - Study);
  - контрольна робота (в т.ч. тести) - письмове виконання.

Міра самостійності студентів в усіх вказаних варіантах самостійної роботи різна і залежить від її дидактичних цілей, змісту, форми організації, рівня інтелектуального розвитку і академічної підготовленості студентів, а також педагогічної майстерності викладача. Разом з написанням учбової історії хвороби, велике практичне значення і перспективи, на наш погляд, мають також ролеві ігри. Наприклад, на циклі «дитячі інфекційні хвороби» розроблені і успішно використовуються дві ситуаційних гри по диференціальній діагностиці і невідкладній допомозі на різних етапах охорони здоров'я при менінгококовій інфекції у дітей раннього віку і розвитку гострого ларинготрахеїту. Студенти вступають в ролі лікаря швидкої допомоги, лікаря приймального

відділення, завідуючого відділенням, дільничного педіатра, експертів. Ця технологія дозволяє студентові бути самостійною і активною в діяльності, дає можливість працювати індивідуально, без сторонньої допомоги, розвиває логічне мислення, здатність помічати свої і чужі помилки, а викладачеві, який в даному випадку виконує функції модератора, оцінити не лише знання, але і уміння студентів в конкретній ролі і ситуації. Умовою гри є заборона на коментарі, а обговорення зроблених помилок, відбувається тільки після її закінчення за участю групи студентів експертів. [9, 10, 11]

Основне завдання викладача зводиться не до викладу готових знань, а до організації вчення (оволодіння новими ролями: тьютора, консультанта і модератора освітнього процесу) [1, 2, 11].

Тьюторство - підтримка, супровід. Тьютор аналізує пізнавальні інтереси кожного студента, розробляє спеціальні завдання, що спираються на сучасні комунікаційні методи, особисту і групову підтримку; продумує способи мотивації і варіанти фіксації досягнень; розробляє напрями проектної діяльності. Діяльність тьютора спрямована не на відтворення інформації, а на роботу з суб'єктивним досвідом учня.

Консультування зосереджене на вирішенні конкретної проблеми. Це особливим чином організована взаємодія між викладачем-консультантом (професіоналом) і студента, що навчається, спрямоване на дозвіл проблем і внесення позитивних змін до діяльності останнього. Передбачається, що консультант або знає готове рішення, яке він може наказати консультуваному, або він володіє способами діяльності, які вказують шлях вирішення проблеми. Головна мета викладача в такій моделі навчання - навчити студента «як вчитися».

Модельовання - діяльність, спрямована на розкриття потенційних можливостей того, що навчається і його здібностей. У його основі лежить використання спеціальних технологій, що допомагають організувати процес вільної комунікації, обміну думками, і навчається до прийняття рішення, що підводить, за рахунок реалізації внутрішніх можливостей. Модератор виступає посередником, який встановлює стосунки між тими, що навчаються [9, 10, 11].

Управління самостійною роботою студентів можна представити технологічно. При вивченні цієї клінічної дисципліни алгоритм управління наступний:

- I. Підготовчий етап - конструювання освітнього середовища, що включає необхідні ресурси (навчально-методичне забезпечення);
- II. Планування - узгодження індивідуальних планів самостійної роботи студентів (види і теми завдань, терміни представлення результатів, об'єм і критерії виконання завдань);
- III. Консультування - проводиться по освітньому запиту студента, дають-

- дентов / З. Абасов // Высшее образование в России. — 2007. — № 10. — С. 81–84.
9. Белыева, Н. А. К проблеме построения системы самостоятельных работ / Н. А. Белыева // Культурная жизнь Юга России. — 2007. — № 5 (24). — С. 34–35.
10. Измайлова, М.А. Организация внеаудиторной самостоятельной работы студентов: методическое пособие / Измайлова, М.А. — М.: Дашков и К, 2009. — 64 с.
11. Организация самостоятельной работы студентов по педагогическим дисциплинам: учебно-методическое пособие для преподавателей высшей школы / Под редакцией проф. А.П. Тряпицыной. — СПб., 2008. — 43 с.

Транслітерація списку використаних джерел:

1. Zhigalev, B.A. Pedagogicheskaya sistema otsenki kachestva obrazovaniya v vuzе: sovremennoe sostoyanie i perspektivy razvitiya / B.A. Zhigalev // Vestnik Nizhegorodskogo universiteta im. N.I. Lobachevskogo. — 2009. — # 1. — S. 24–29.
2. Verbitskiy, A.A. Aktivnoe obucheniye v vysshey shkole: kontekstnyy podhod / A.A. Verbitskiy. — M., 2010. — 205s.
3. Vilenskiy, M.Ya. Tehnologii professionalno-orientirovannogo obucheniya v vysshey shkole / M.Ya. Vilenskiy, P.I. Obratstov, A.I. Uman. — M.: Ped. obshchestvo Rossii, 2005. — 192 s.
4. Soderzhanie professionalno-pedagogicheskoy podgotovki uchitelya v sisteme vysshego pedagogicheskogo obrazovaniya: znaniyevyy ili kompetentnostnyy podhod? / I.G. Nogovitsyina // Almatater: Vestnik vysshey shkoly, 2010. — # 11. — S. 30–34.
5. Kompetentnostnyy podhod v pedagogicheskom obrazovanii / Pod red. V. L. Kozyreva, N. F. Radionovoy, A. P. Tryanitsinoy. — SPb. : izd-vo RGPU im. A. I. Gertsena, 2005. — 392 s.
6. Shishov S.E., Agapov I.I. Kompetentnostnyy podhod k obrazovaniyu kak neobhodimost. // Mir obrazovaniya — obrazovanie v mire. — 2005, # 4. — S. 41–43
7. Artyuhina A.I. Razvitiye obrazovatelnoy sredy kafedr mediko-biologicheskogo profilya na osnove sovremennykh informatsionnykh tehnologiy i organizatsiya samostoyatelnoy raboty studentov // Samostoyatel'naya rabota studentov v meditsinskom vuzе / pod red. akad. RAMP prof. V.I. Petrova. Volgograd, 2004. S. 33 - 41.
8. Abasov, Z. Proektirovaniye i organizatsiya samostoyatelnoy raboty studentov / Z. Abasov // Vysshee obrazovanie v Rossii. — 2007. — # 10. — S. 81–84.
9. Belyaeva, N. A. K probleme postroeniya sistemyi samostoyatelnykh rabot / N. A. Belyaeva // Kulturnaya zhizn Yuga Rossii. — 2007. — # 5 (24). — S. 34–35.

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

ся інструкції за методикою виконання завдання. Здійснюється індивідуальна педагогічна підтримка студента в його самостійній роботі (тьюторство) і моделювання - створення середовища для вільної комунікації при використанні інтерактивних форм.

IV. Контрольно-оцінний етап (здійснення проміжного і завершального контролю).

Таким чином, досвід організації самостійної роботи студентів на кафедрі дитячих інфекційних хвороб на основі компетентного підходу показує ефективність застосування різних індивідуально-орієнтованих форм навчання і формує у нього професійно значимі якості. У організації самостійної роботи важливим є поставити студента в умови, в яких у нього з'являються освітні потреби, що зрештою дозволяє студентові опанувати професійні навички і досягти більшої самостійності.

Список використаних джерел:

1. Жигалев, Б.А. Педагогическая система оценки качества образования в вузе: современное состояние и перспективы развития / Б.А. Жигалев // Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. — 2009. — № 1. — С. 24–29.
2. Вербицкий, А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А.А. Вербицкий. — М., 2010. — 205с.
3. Виленский, М.Я. Технологии профессионально-ориентированного обучения в высшей школе / М.Я. Виленский, П.И. Образцов, А.И. Уман. — М.: Пед. общество России, 2005. — 192 с.
4. Содержание профессионально-педагогической подготовки учителя в системе высшего педагогического образования: знаниевый или компетентностный подход? / И.Г. Ноговицына // Almatater: Vestnik vysshey shkoly, 2010. — № 11. — С. 30–34.
5. Компетентностный подход в педагогическом образовании / Под ред. В. Л. Козырева, Н. Ф. Радионовой, А. П. Тряпицыной. - СПб. : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2005. - 392 с.
6. Шишов С.Е., Агапов И.И. Компетентностный подход к образованию как необходимость. // Мир образования — образование в мире. — 2005, № 4. — С. 41–43
7. Артюхина А.И. Развитие образовательной среды кафедр медико-биологического профиля на основе современных информационных технологий и организация самостоятельной работы студентов // Самостоятельная работа студентов в медицинском вузе / под ред. akad. RAMP проф. В.И. Петрова. Волгоград, 2004. С. 33 - 41.
8. Абасов, З. Проектирование и организация самостоятельной работы сту-

10. Izmaylova, M.A. Organizatsiya vneauditornoj samostoyatelnoj raboty studentov: metodicheskoe posobie / Izmaylova, M.A. – M.: Dashkov i K, 2009. – 64 s.

Organizatsiya samostoyatelnoj raboty studentov po pedagogicheskim distsiplinam: uchebno-metodicheskoe posobie dlya prepodavatelej vysshej shkoly / Pod redaktsiej prof. A.P. Tyupitsyjnoj. – SPb., 2008. – 43 s.

Ю. Ю. Рябоконт. Запорожский государственный медицинский университет, Запорожье, Украина.
Компетентностный подход в организации самостоятельной работы студентов на кафедре детских инфекционных болезней.

Y. Y. Ryabokon. Zaporozh'ye State Medical University, Zaporozhye, Ukraine.

Competence approach in independent work of students in department of pediatric infectious diseases.

E-mail: ryabokonysnu@mail.ru

САПРИКІНА Л.В.,

викладач, кафедра декоративно-прикладного мистецтва та дизайну, Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», м. Кривий Ріг, Україна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

У статті на основі аналізу й узагальнення наукової інформації виокремлено виробничі функції майбутніх дизайнерів одягу, в умовах університетської освіти, а саме: прогностична (аналіз передпроектної ситуації, формулювання проблеми); дизайн-проектна (формування вимог та побудова дизайн-концепції; вибір та обґрунтування пропозиції щодо дизайн-проекування; розроблення дизайн-пропозиції в царині дизайну одягу; розроблення ескізу та реалізація дизайн-проекту; пошуково-ескізне макетування); художньо-практична (опанування основ образотворчої грамати з високою художньою складовою як характерною ознакою національної моделі дизайну; здійснення національно орієнтованих дизайнерських дій); організаційна (керівництво загальними питаннями організації дизайн-діяльності); науково-методична (методика реалізації дизайн-проекту); контрольна (експертна оцінка процесу і результатів дизайн-діяльності); дизайн-маркетинг (аналіз наявних і розробка перспективних дизайн-виробів); креативна (художньо-творче самовдосконалення).

Ключові слова: професійна компетентність, майбутній дизайнер одягу, дизайн-освіта, виробничі функції, типові завдання.

В статтю на основі аналізу й обобщения научной информации выделены производственные функции будущих дизайнеров одежды, в условиях университетского образования, а именно: прогностическая (анализ передпроектной ситуации, формулирование проблемы); дизайн-проектная (формулирование требований и построение дизайн-концепции, выбор и

L. V. LEBEDYK. The quality monitoring of training system for teacher of higher school	466
O. V. LYRCHANKO-KOVACHYK. Experimental control of pedagogical conditions of future bachelor-philologists' formation towards the use of interactive technologies in their professional activity	474
A. V. MASLOVA. Experimental efficiency testing of teaching English scientific writing to Master students in the process of pedagogical research papers analysis	483
O. YU. RUDA, O. V. KOSTYLEV, T. E. KUSHNEROVA, O. V. ROMANENKO. Specification of pedagogical test tasks for the students of higher educational institutions III-IV levels of accreditation to the "Biology of individual development" section and "Medical biology" discipline	492
A. TSINA. Research-experimental verification of the effectiveness of the system of pedagogical technologies of personal-professional development of future teachers	500
G. SZYLING. A new dimension of exams in high school: contexts and meanings	507
O.S. SHKODA. Features of preparation for the delivery of an integrated licensing examination "Step 1. Pharmacy" At the department of biochemistry and laboratory diagnostics ZSMU	523

Збірник НАУКОВИХ ПРАЦЬ засновано у 2000 році.

ЗАСНОВНИК:

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди.

Свідчення про державну реєстрацію КВ №16427-4899Р від 20. 01. 2010 року.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України

з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.П. Коцур, доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ПЕДАГОГІКА: Вашуленко М.С., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; Волков Л.В., доктор педагогічних наук, професор; Нікітчина С.О., доктор педагогічних наук, професор; Токмань Г.Л., доктор педагогічних наук, професор, Шапран О.І. доктор педагогічних наук, професор; Коцур Н.І. доктор історичних наук професор.

ПСИХОЛОГІЯ: Булах І.С., доктор психологічних наук, професор; Корніжа О.М., доктор психологічних наук, професор; Калмикова Л.О., доктор психологічних наук, професор; Маноха І.П., доктор психологічних наук, професор; Татенко В.О., доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України;

ФІЛОСОФІЯ: Андрущенко В.П., доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України; Базалук О.О., доктор філософських наук, доцент; Рик С.М., кандидат філософських наук, доцент (заступник головного редактора); Стадник М.М., доктор філософських наук, професор; Стогній І.П., доктор філософських наук, професор, Ярошовець В.І., доктор філософських наук, професор; Кожуховська Л.Л., кандидат педагогічних наук, доцент, Зленко А.М. кандидат історичних наук (відповідальні секретарі).

Рекомендовано Вченою радою Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (протокол № 7 від 15 березня 2015 р.)
За зміст, авторську позицію та достовірність наведених у статтях фактів, цитувань, відповідальність несуть автори.

© Переяслав-Хмельницький ДПУ
імені Григорія Сковороди, 2015

УДК 378-044.247(477.4)
ББК 74.58(4Укр)+74.58(4)
В 55

Рекомендовано Вченою радою
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренінг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Відповідальний редактор випуску:

Маноха І.П., доктор психологічних наук, профасор

Верстка та макетування:

Омелян О.А.

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 35, Том II (62) : Тематичний випуск "Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору". – К.: Гнозис, 2015. – 540 с.

Humanitarian Bulletin SU "Pereiaslav-Khmelinitzky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supplement 1 to Vol. 35, Volume II (62): Thematic Issue "Higher Education in Ukraine in the context of integration into the European educational space." - K.: Gnosis, 2015. - 540 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску розміщені наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальній проблемі входження України до європейського освітнього простору. Перспективи євроінтеграційних процесів у сфері вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповісти цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні - ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги також питання управління якістю освіти, перспективи запровадження механізмів сучасного освітнього менеджменту, а також - умови й напрями оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітян, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-966-2760-03-9

- © Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
- © Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
- © Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренінг", 2015 р.
- © Видавництво "Гнозис", 2015 р.
- © Видавництво «Друкарський двір Олега Федорова», 2015 р.